

Limburgs Offensief Stikstof

Toelichting op 2e ambtelijke concept LOS

1 april 2025

Agenda

- Korte introductie: waar staan we?
- Wat ligt er? Inhoudsopgave in het kort
- Drie bespreekpunten voor vandaag
- Resumé: vooruitblik op volgende stappen

Wat ligt er? Inhoudsopgave LOS

H1 Introductie

- 1.1. Voortvarend aan de slag!
- 1.2. Ontwikkelingen in de context
- 1.2. Doel, status en positionering LOS
- 1.3. Van Voorontwerp- naar Ontwerp-LOS
- 1.3. Leeswijzer

H2 Ontwikkelstrategie

- 2.1 Opgaven en perspectief voor landelijk gebied
- 2.2. Ambitie en doelen van het LOS
- 2.3. Ontwikkelpad in hoofdlijnen
- 2.4. Herijking Gebiedsgerichte aanpak Limburg
- 2.5. Verwachtingen van het Rijk

H3 Maatregelen en instrumenten

- 3.1. Categorieën van maatregelen en criteria voor fasering
- 3.2. Pakket van maatregelen en instrumenten voor 2025-2027
- 3.3. Doorkijk naar uitvoering op middellange termijn

H4 Zicht op uitvoering

- 4.1. Uitgangspunten
- 4.2. Besluitvorming en organisatie uitvoering
- 4.3. Beschikbare financiële middelen
- 4.3. Monitoring, evaluatie en bijstelling

Bijlage 1: Toelichting generieke maatregelen Stikstof en Natuur

Bijlage 2: Toelichting gebiedsgerichte maatregelen voor 21 Natura 2000-gebieden

provincie limburg

Bespreekpunten & vragen

- 1. Zit er bestuurlijk gezien een goede balans in de volgende kernboodschappen & dilemma's?**
  - 1) Tussen 'Limburg zelf verantwoordelijkheid nemen' versus 'verwachtingen van het Rijk'?
  - 2) Tussen noodzaak reductie stikstof versus perspectief voor vergunningverlening landbouw / economie?
  - 3) Tussen 'smalle focus op korte termijn' versus 'bredere focus op middellange termijn'?
  - 4) Tussen het 'zuur' (stevig pakket) en het 'zoet' (beperkt) in het voorgestelde pakket?
- 2. Voorlopige reactie op pakket van voorgestelde pakket van maatregelen en instrumenten?**
  - a) 9 generieke maatregelen (zie overzicht volgende slide)
  - b) 21 pakketten van maatregelen voor 21 Natura 2000-gebieden
- 3. Aanvullingen op nog uit te werken punten? Wat we zelf nog voorzien in komende twee weken:**
  - Prioritering van N2000-gebieden: op basis van urgentie én meekoppelkansen
  - Waar nog mogelijk: verder concretiseren van geborgde maatregelen en instrumenten
  - Afstemming met laatste inzichten over 'zonering' in Povi-traject, inclusief 'timing' communicatie
  - Check op status/product dat we nu uitbrengen ('voorontwerp') in relatie met planning 2025 én m.e.r.-plicht
  - .....nog bestuurlijke aanvullingen.....?

Pakket van maatregelen & instrumenten – Versie 1 april

Negen generieke maatregelen

1. Stikstofemissiereductie veehouderijbedrijven
2. Voorzetting en intensivering uitvoering beleid op gebied van natuur en water
3. Voorzetting en uitbreiding Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb)
4. Zonering van het landelijk gebied in het nieuwe omgevingsbeleid
5. Actief provinciaal grondbeleid voor veranderingen in landgebruik
6. Intensivering 'Blijversaanpak' voor begeleiding transitie van de landbouw
7. Verkenning en invoering evenwichtige balans tussen middelsturing en doelsturing
8. Op gang brengen vergunningverlening door instelling doelenbank stikstof
9. Intensivering van toezicht en handhaving in interprovinciale aanpak

+ 21X

N2000-gebied: Sarsven en de Banen		Maatregelen
	Emissiereductiemaatregelen	
	▪ Uitkopen of verplaatsen drie agrarische bedrijven	
	Herstelmaatregelen hydrologische condities	
	▪ Vernattingsmaatregelen, waaronder verwijderen drainage/sloten in agrarisch beheerde natuur	
	▪ Peilopzet	
	Natuurherstelmaatregelen: inrichting en beheer	
	▪ Bestrijden gebruik vennen door ganzen als slaappleats	
	▪ Periodiek vrijzetten en/of maaien van venoevers	
	▪ Bestrijding watercrassula (invasieve exoot)	
	Uitbreiding natuurareaal en verbindingen	
	▪ Verkenning realisatie 100 ha nieuwe natuur in omgeving;	
	▪ Verkenning realisatie 250 ha agrarisch beheerde natuur in omgeving (zonder bemesting, drainage en bekalking)	
	▪ Venuitbreiding realiseren binnen een deel van de 100 ha nieuwe natuur	

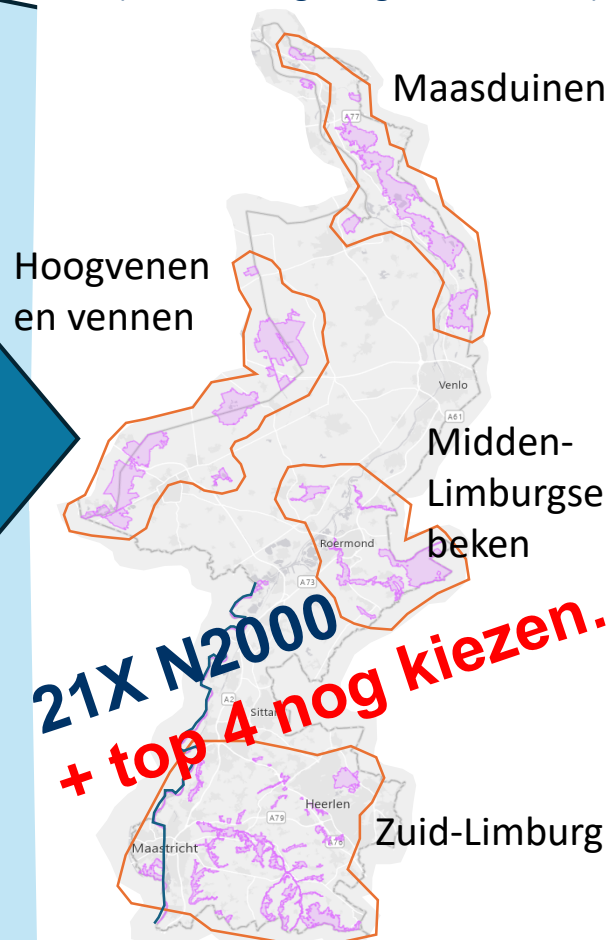

Programmagebied 2025 - 2030

- Natura 2000 gebieden en omgevingen
- Natuur Netwerk Limburg
- Groenblauwe mantel
- Grondwaterbeschermings- en waterwingebieden

Focusgebieden 2025 – 2027

(N2000, omgeving & beekdalen)

21X N2000
+ top 4 nog kiezen...?

Gebiedsprocessen en gebiedsprojecten 2025 - 2027

Gebiedsprocessen

Visie

Uitwerking

Realisatie

Gebiedsprojecten & maatregelen

Visie

Uitwerking

Realisatie

Aanpassing Provinciale Omgevingsvisie (Povi)

Inbreng aanpak Cie Schoof, Voorjaarsnota kabinet, Prinsjesdag

Voorontwerp
LOS

Ontwerp
LOS

Definitief
LOS

Besluitvorming LOS

NRD?

PlanMER?

Uitvoering LOS

Uitvoering en uitwerking maatregelenpakket korte termijn

Herijking aanpak en organisatie gebiedsprocessen en gebiedsprojecten

Verdere uitwerking doelbereik maatregelen, monitoring en bijsturing

Mei 2025

September 2025

Januari 2026

Bijlagen

